

Silniki – urządzenia, które „rozruszały” światowe rolnictwo!

Autor: Tadeusz Śmigieński

Data: 19 lipca 2019

Prezentujemy kolejną perełkę Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu – jedną z największych w Polsce kolekcję silników stacjonarnych. Warto wiedzieć, że silniki, lokomobile i ciągniki nadały produkcji rolniczej dużego przyspieszenia.

Przewodnikiem po tej niesamowitej wystawie jest **kustosz Marek Wiśniewski, kierownik Działu Techniki Rolniczej Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu.**

Silniki z Ciechanowca

*– Obecnie kolekcja silników stacjonarnych, obok lokomobil parowych i ciągników, jest jedną z głównych technicznych kolekcji naszego Muzeum – opowiada **Marek Wiśniewski**. Do II wojny światowej na świecie i w Polsce była bardzo duża różnorodność kształtów produkowanych silników. Większość przedwojennych silników stacjonarnych ma swój osobliwy urok. Coś, co przyciąga wzrok zwiedzających. Silniki poszczególnych producentów charakteryzują się niepowtarzalną formą, uwzględniającą ich detale. Szczególnie dotyczy to silników z otwartym układem korbowo-tłokowym.*

W Muzeum w Ciechanowcu zebrano silniki stacjonarne z najbliższej okolicy, ale także z innych zakątków Polski. Są to eksponaty, które w minionych latach pracowały w młynach zbożowych lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Wszystkie przeszły prace remontowe i są odrestaurowane. Jak podkreśla kustosz Marek Wiśniewski: *– Tylko nieliczne nie mają przywróconej sprawności technicznej.*

Przeprowadzone czynności konserwatorskie pozwoliły na nowo odkryć piękno starych maszyn. Kolekcja silników stacjonarnych zebranych w Ciechanowcu ma charakter rozwojowy, a Muzeum stara się z każdym rokiem poszerzać ją o nowe egzemplarze.

To trzeba zobaczyć!

Przypominamy, że nie jest to pierwsze spotkanie z **Markiem Wiśniewskim i skarbami Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka**. Prezentowaliśmy już na naszych stronach największą w kraju kolekcję lokomobil:

<https://www.agrofakt.pl/lokomobile-ciechanowca-agregaty-napedzajace-rolnictwo/>

oraz starych ciągników:

<https://www.agrofakt.pl/ciagniki-ciechanowca-kolekcja-ktora-warto-poznac/>

<https://www.agrofakt.pl/ciagniki-ciechanowca-2-kolekcja-motoryzacji-rolniczej/>

<https://www.agrofakt.pl/ciagniki-ciechanowca-3-traktory-rodzimej-produkcji/>

Rarytasy z Podlasia

Zebrane w kolekcji silniki są w większości bardzo rzadkimi. Niektóre z nich są jedynymi zachowanymi na terenie naszego kraju, np. wymieniony silnik Machczyńskiego, pionowy silnik URSUS z lat 1902–1909, niemiecki silnik DEUTZ E12 z 1912 r., silnik Deutz MIH 338 z 1933 r., silnik Lanz HL 12 Gespann-Bulldog czy parowy silnik LAUCHHAMMER z początku XX w. Bardzo ciekawym konstrukcyjnie i historycznie jest silnik ukraiński o nazwie „DIESEL” pozostawiony przez Rosjan w okolicach Ciechanowca po czerwcu 1941 r. Służył on żołnierzom radzieckim do przemiału zboża na mąkę w jednym z młynów za czasów tzw. pierwszego Sowietu. Tereny wokół Ciechanowca były bowiem od września 1939 do czerwca 1941 r. pod okupacją radziecką. Ze Wschodu pochodzi również pionowy silnik z wytwórni Machowa i Pettera, wyprodukowany przed 1917 r. w Tambowie w Rosji. Na uwagę zasługują również dwa silniki gazowe: szwajcarski WINTERTHUR z 1910 r. oraz polski ORTHWEIN z 1911 r.

Kolekcja

Kolekcja silników stacjonarnych zebranych w Ciechanowcu to jeden z największych zbiorów muzealnych tego typu w Polsce. **Są to silniki polskich i zagranicznych firm, wyprodukowane w latach 1890–1988.** Budowę kolekcji rozpoczął w 1970 r. polski silnik PERKUN wyprodukowany w 1928 r. przez Towarzystwo Fabryki Motorów „Perkun” w Warszawie. Obecny zbiór składa się z 54 egzemplarzy i znajduje się w niej: 18 silników polskich, 18 niemieckich, 8 czeskich, 3 radzieckie, 1 amerykański, 1 jugosłowiański, 1 rosyjski, 1 szwajcarski, 2 angielskie i 1 ukraiński.

– *W kolekcji posiadamy najstarszy polski silnik stacjonarny wyprodukowany w 1890 r. przez Fabrykę Motorów Gazowych i Naftowych Rajmunda Machczyńskiego w Warszawie – opowiada z dumą Marek Wiśniewski, kierownik Działu Techniki Rolniczej Muzeum Rolnictwa. – Należy podkreślić, że była to pierwsza całkowicie polska wytwórnia silników na terenie Królestwa Polskiego. Firma Machczyńskiego istniała w Warszawie w latach 1885–1906. W okresie swego istnienia wyprodukowała tylko kilkaset silników pionowych i poziomych o różnych mocach.*